

POLITISKE FOKUSOMRÅDER PÅ BESKÆFTIGELSESONOMRÅDET

Møde med KKR Nordjylland
den 16. november 2018

POLITISKE FOKUSOMRÅDER

- Det indstilles at KKR fortsat har fokus på:
  - Tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft, herunder
    - Sikre at ledige, herunder ledige dimittender, kommer i beskæftigelse
    - Sikre at ledige unge kommer i uddannelse
    - Sikre at borgere uden for arbejdsmarkedet bliver en del af arbejdsstyrken
    - Sikre løbende efteruddannelse af beskæftigede bl.a. gennem jobrotation og voksenlærlingeordningen
  - Fælles nordjyske interesser i forhold til økonomien på beskæftigelsesområdet

BEGRUNDELSE FOR AT VIDEREFØRE DE TO POLITISKE FOKUSOMRÅDER

- Der mangler fortsat tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft
- Virksomheder må takke nej til ordrer
- Nordjylland har samlet set et lavere uddannelsesniveau end i resten af landet
- Mellem kommunerne er der dog store uddannelsesmæssige forskelle
- Den demografiske udvikling og land-til-by-tendens forstærker udfordringerne

BEGRUNDELSE FOR AT VIDEREFØRE DE TO POLITISKE FOKUSOMRÅDER

- Der er fortsat flere paradokser og udfordringer ved Statens finansiering af beskæftigelsesområdet
- Alle kommuner har et økonomisk incitament til at klare sig bedre end det relevante gennemsnit
- Der er dog en klar kommunal-, regional- og samfundsøkonomisk interesse i, at sikre vækst i Nordjylland – fx ved at højtuddannet arbejdskraft fra Aalborg er beskæftiget i hele regionen
- Endvidere er det paradoksalt, at Staten opfordrer kommunerne til at investere i beskæftigelsesindsatsen, samtidigt med Staten reducerer sin egen investering i området betragteligt. Særligt når det er Staten, der qua den økonomiske styringsmodel, høster de fleste økonomiske gevinster på lang sigt

TILSTRÆKKELIG KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT

FLERE INDSATSER FOR AT SIKRE TILSTRÆKKELIG KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT

- Kvalificeret arbejdskraft til de nordjyske virksomheder kan ikke løses med et snuptag
- Kræver en flersporet strategi - med forskellige perspektiver
- I et tæt samarbejde mellem kommuner og en række eksterne aktører inden for erhverv-, uddannelses-, social- og sundhedsområdet.

LEDIGE, HERUNDER LEDIGE DIMITTENDER, SKAL I BESKÆFTIGELSE

- Ledige skal opkvalificeres til de områder, hvor der efterspørges arbejdskraft
- De kommunale ressourcer skal målrettes – skal ske i tæt dialog med virksomhederne
- Arbejdskraften skal være til rådighed i hele Nordjylland – fordi bedste (eller eneste) kandidat ikke nødvendigvis findes i egen kommune
- Ledige skal være geografisk mobile – fordi de bedste beskæftigelsesmulighed måske ligger i nabokommunen.
- Der er brug for faglig mobilitet
- Vi har brug for tværkommunalt og tværsektorielt samarbejde – og aktørerne må gå sammen
- Det gør vi allerede i dag – men vi kan gøre mere! Fx rekrutteringsfællesskaber, fælles jobbanker og koordinerede uddannelses- og opkvalificeringsinitiativer

UNGE I UDDANNELSE

- Vi skal
  - Påvirke de unges uddannelsesvalg
  - Sikre at de gennemfører uddannelse
  - Sikre at de vælger uddannelser der efterspørges af virksomhederne – flere skal vælge en erhvervsuddannelse
  - Og have fokus på den gruppe af unge, der i dag ikke får en uddannelse.
- FGU bliver en del af løsningen
- Vi kan i den forbindelse arbejde for i fællesskab
  - At afdække, hvilke kompetencer der forventes, at FGU elever skal tilegne sig både i forhold til uddannelse og i forhold til det ufaglærte arbejdsmarked i Nordjylland.
  - At drøfte viden og praksis omkring fx målgruppevurderingen til FGU

BORGERE UDEN FOR ARBEJDSMARKEDET

- Borgere uden for arbejdsmarkedet skal blive en del af det aktuelle opsving
- Vi må derfor sammen sikre, at vi gennem en skærpet jobrettet beskæftigelsesindsats for borgere uden for arbejdsmarkedet bidrager til en udvidelse af arbejdsstyrken
- Det er helt afgørende at målet er beskæftigelse på ordinær vilkår – også bare i få timer om ugen
- Det kræver godt samarbejde med virksomhederne – for de skal være klar på tage del i at opbygge arbejdsevne

EFTERUDDANNELSE AF BESKÆFTIGEDE

- Tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft skal være et fælles ansvar mellem kommunerne, uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet
- Derfor er der også behov for at virksomhederne selv sikrer sig den fornødne arbejdskraft
- De må efter- og videreuddanne de beskæftigede eller tage del i at uddanne lærlinge
- Eksempelvis gennem iværksættelse af jobrotationsprojekter eller voksenlærlingeordninger

UDMØNTNING AF STRATEGIEN

UDMØNTNING AF STRATEGIEN

- Vi kommer med oplæg til udmøntningsplaner til KKR Nordjylland i 2019 og 2020

ØKONOMIEN PÅ ARBEJDSMARKEDSOMRÅDET

DET OVERORDNEDE PERSPEKTIV

- Formål med beskæftigelsesindsatsen
  - Sikre kvalificeret arbejdskraft
  - Modvirke langtidsledighed
- Begge dele giver god mening samfundsøkonomisk og kommunaløkonomisk
- Men systemet er lidt mere kompliceret

EMNER I GENNEMGANGEN

- Finansieringen af forsørgelsesudgifterne
  - Refusion
  - Forsikrede ledige og beskæftigelsestilskud
  - Overførsler på det budgetgaranterede område
- Ophør af driftsrefusion og konsekvenserne
- Statens økonomiske styring af kommunerne
- Forsørgelsesbilledet i Nordjylland
- Økonomiske incitamenters og paradokser

REFUSION

- Siden 2016 har den enkelte borgers varighed på offentlig forsørgelse været bestemmende for refusionen
- Varigheden opgøres på tværs af ydelser
- Refusionstrappen:
  - 0-4 ugers varighed: 80%
  - 5-26 ugers varighed: 40%
  - 27-52 ugers varighed: 30%
  - Over 52 ugers varighed: 20%
- Særlige forhold omkring fleksjob og førtidspension

FORSIKREDE LEDIGE

- Finansiering via refusion, beskæftigelsestilskud og kommunekassen
- Regionen kompenseres krone til krone for de faktiske udgifter
- Giver overskud hvis man har en bedre ledighedsudvikling end regionsgennemsnittet
- Afhænger dog af udgangspunktet i 2010, hvor beskæftigelsestilskuddet blev indført
- Kommunekassen er buffer i den enkelte kommune

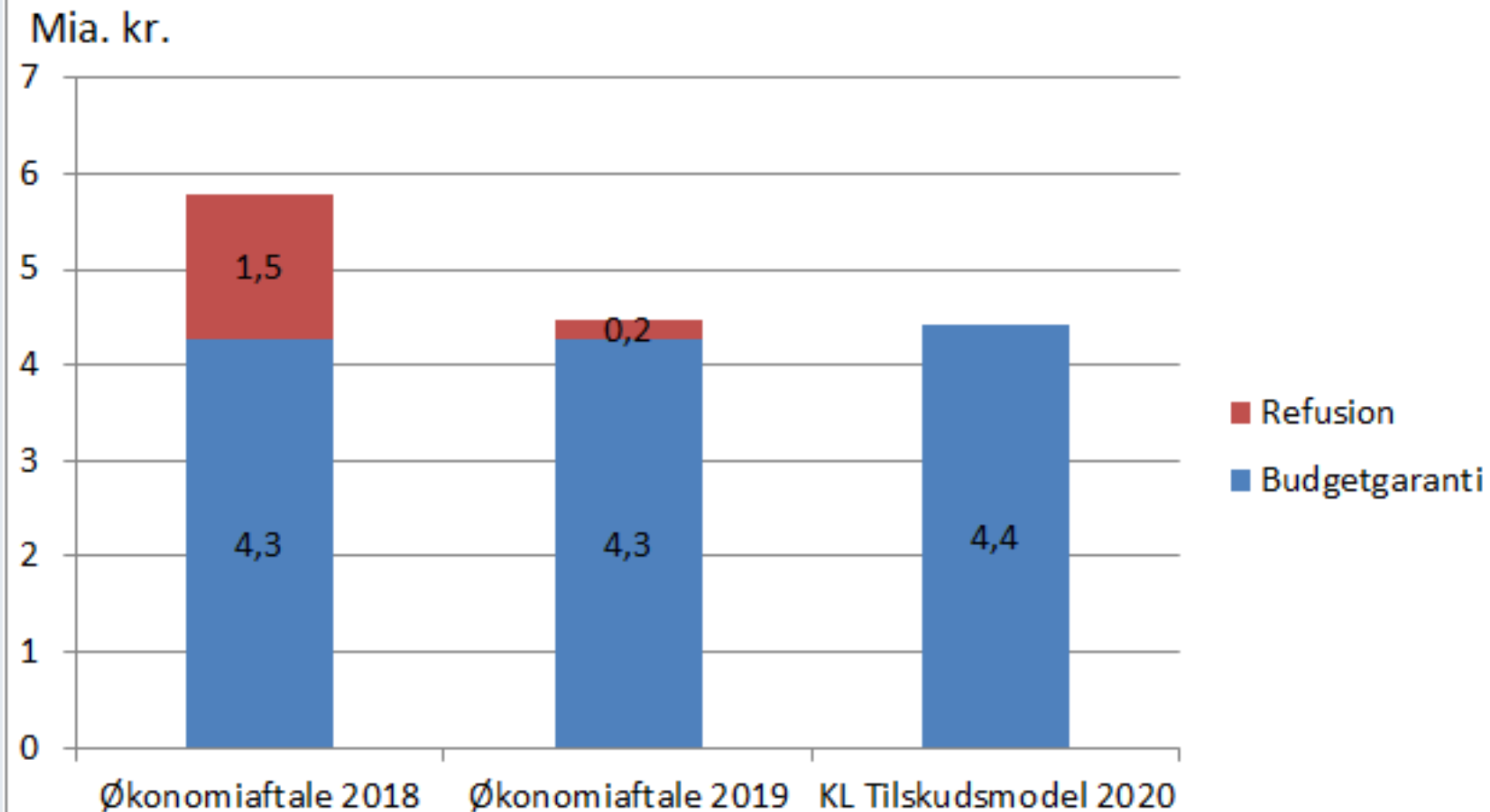
ØVRIGE OVERFØRSLER

- Finansiering via refusion, det budgetgaranterede område (bloktilskud) og kommunekassen
- Budgetgarantien kompenserer kommunerne under et for den skønnede udvikling i udgifterne
- Socioøkonomiske parametre i udligningssystemet kompenserer delvist for relevante forskelle i befolknings sammensætningen
- Ændringer i budgetgarantien fordeles efter kommunernes andel af hele landets befolkning
- Giver overskud hvis man klarer sig bedre end landsgennemsnittet

OPHØR AF DRIFTSREFUSION

- I ØA2019 er der indarbejdet en forventet lovændring med afskaffelse af refusion for de kommunale driftsudgifter til aktivering mv.
- De nordjyske kommuner taber samlet ca. 160 mio. kr. i refusion årligt (Regnskab 2017) – og forventes at modtage ca. 10 mio. kr. i bloktilskud
- Der forudsættes en adfærdsmæssig effekt, som reducerer udgifterne hos kommunerne med knap 1,1 mia. kr.

FINANSIERING AF DRIFTSUDGIFTERNE TIL AKTIVERING MV., HELE LANDET

STATENS ØKONOMISKE STYRING – SERVICERAMMEPROBLEMATIKKEN

- Forsørgelsesudgifterne ligger uden for servicerammen
- Investering i beskæftigelsesindsats kan øge serviceudgifterne (fx flere sagsbehandlere)
- Trods positiv business case kan det være vanskeligt at investere, hvis kommunen i forvejen er udfordret på servicerammen

STATENS ØKONOMISKE STYRING – UDHULING AF FINANSIERING PÅ LÆNGERE SIGT

- Overordnet finansierer staten de samlede kommunale forsørgelsesudgifter (Beskæftigelsestilskud, Budgetgaranti, refusion)
- Hvis alle kommunerne investerer og nedbringer forsørgelsesudgifterne fjerner staten sin finansiering tilsvarende, mens kommunerne selv står med regningen for indsatsen indenfor servicerammen

FORSØRGELSESBILLEDET I NORDJYLLAND

- Ledighedsudvikling vedr. A-dagpenge siden 2010 omfordeler betragtelige midler fra Aalborg Kommune til de øvrige Nordjyske Kommuner
- De nordjyske kommuner har med undtagelse af Rebild og Aalborg forsørgelsesudgifter over landsgennemsnittet – udgifterne førtidspension er den primære årsag til dette

UDGIFTER TIL FORSIKREDE LEDIGE OG BESKÆFTIGELSESTILSKUD, MIO. KR., R2017

	Nettoudgifter	Endeligt beskæftigelsestilskud	Gevinst (+)/Tab(-)
Brønderslev	64	82	18
Frederikshavn	130	164	34
Hjørring	137	154	17
Jammerbugt	69	85	16
Læsø	5	5	0
Mariagerfjord	72	82	10
Morsø	31	60	29
Rebild	44	62	18
Thisted	64	73	9
Vesthimmerlands	65	67	2
Aalborg	519	367	-152
Regionen i alt	1.201	1.201	0

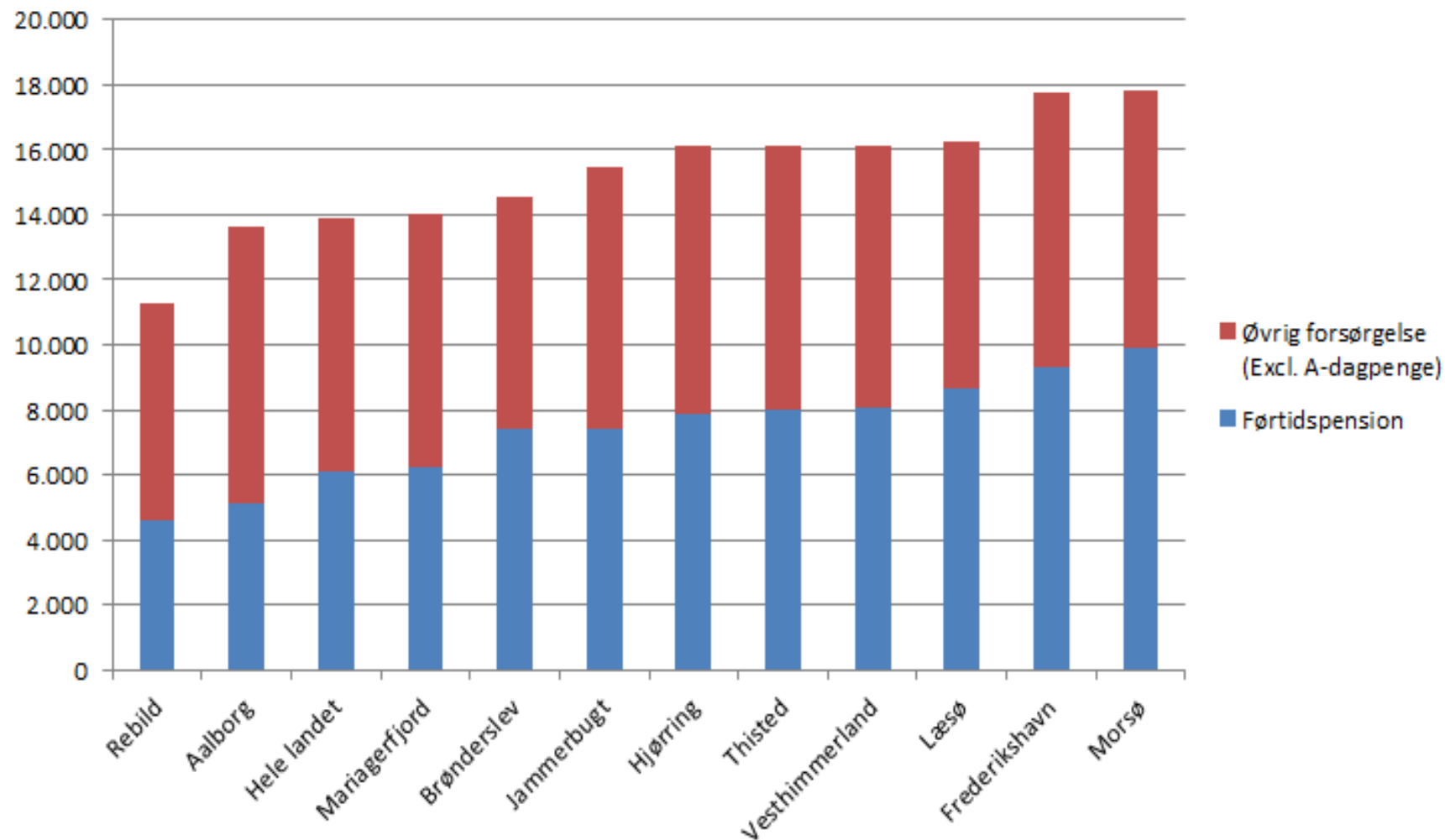
FULDTIDSPERSONER PÅ A-DAGPENGE I PCT. AF ARBEJDSSTYRKEN 16-66 ÅR

	2010	2017	Ændring
Brønderslev	6,1	2,8	-3,3
Frederikshavn	6,9	3,6	-3,3
Hjørring	6,4	3,4	-3,0
Jammerbugt	5,7	2,8	-2,9
Læsø	7,5	4,4	-3,1
Mariagerfjord	5,7	2,7	-3,0
Morsø	7,1	2,3	-4,8
Rebild	5,4	2,3	-3,1
Thisted	4,7	2,3	-2,4
Vesthimmerland	5,4	2,7	-2,7
Aalborg	5,4	3,9	-1,5
BR Nordjylland	5,8	3,3	-2,5

UDGIFTER TIL FORSØRGELSE (NETTO, EXCL. A-DAGPENGE), REGNSKAB 2017

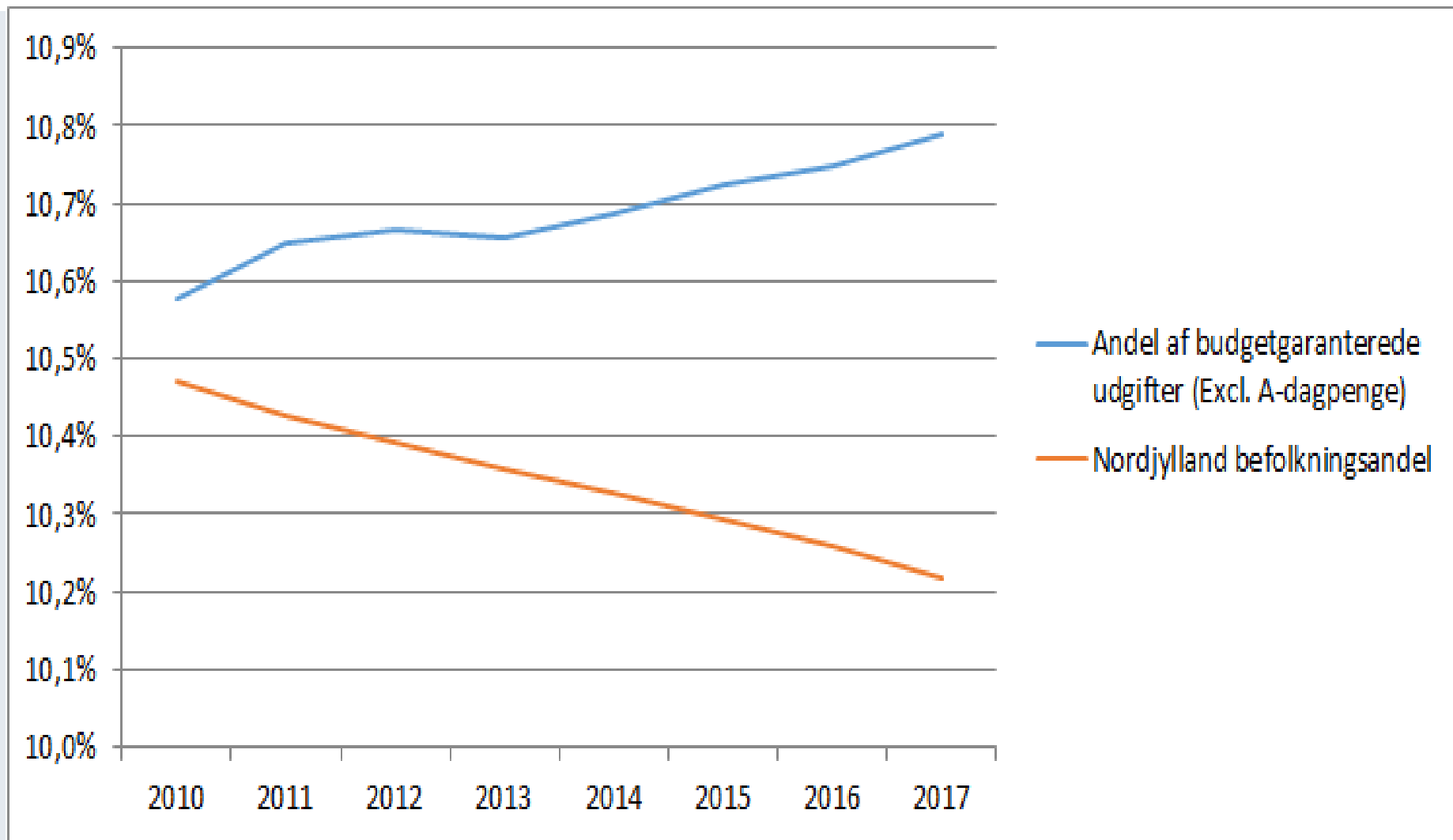
Note: Excl. A-dagpenge

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets nøgletal

NORDJYLLANDS BEFOLKNINGSANDEL OG ANDEL AF BUDGETGARANTEREDE UDGIFTER

INCITAMENTER OG PARADOKSER

- Alle kommuner har økonomisk incitament til at klare sig bedre end det relevante gennemsnit
- Regional og samfundsøkonomisk interesse i at sikre virksomhederne den relevante arbejdskraft og skabe vækst i det nordjyske på både kort og lang sigt – fx ved at højtuddannet arbejdskraft fra Aalborg Universitet er beskæftiget i hele regionen